

POSTBUS 40000, 6803 GA ARNHEM - RIJKSWEG WEST 2 - TEL (026) 400 48 48 - FAX (026) 400 94 70

POLISVOORWAARDEN RECHTSBIJSTANDVERZEKERING

Inhoudsopgave

		Pagina
Algemeen		
Artikel 1	Algemeen	2
Artikel 2	Begripsomschrijvingen	3
Artikel 3	Premie	5
Artikel 4	Einde van de verzekering	5
Artikel 5	Aanpassing van premie en/of voorwaarden	6
Artikel 6	Verjaring en verval van rechten	6
Artikel 7	Gang van zaken	7
Artikel 8	Geschillenregeling	7
Artikel 9	Wachttijden	8
Module Consument, Wonen en Inkomen		
Artikel 10	Geldigheidsgebied	9
Artikel 11	Verzekerde rechtsgebieden	9
Artikel 12	Uitsluitingen	10
Module Verkeer		
Artikel 13	Geldigheidsgebied	12
Artikel 14	Verzekerde rechtsgebieden	12
Artikel 15	Uitsluitingen	13

Model RE0304

Artikel 1

Algemeen

1. **Samenhang** Deze algemene voorwaarden maken deel uit van en vormen een onverbreeklijk geheel met de specifieke voorwaarden van de door u bij de maatschappij afgesloten module(s).
2. **Vastlegging gegevens**
  1. De gegevens die op het polisblad vermeld staan worden geacht van u afkomstig te zijn.
  2. Mededelingen en toezeggingen door de maatschappij aan u of de verzekerde zijn alleen bindend, als zij schriftelijk door de maatschappij zijn bevestigd.
3. **Privacy-wetgeving**

De maatschappij verwerkt persoonsgegevens en bedrijfsgegevens voor zover dat nodig is voor een verantwoorde uitoefening van de bedrijfsdoelstellingen. Deze uitoefening bestaat uit:

  1. Het verwerken van persoonsgegevens ten behoeve van het voorbereiden, het aangaan, de uitvoering en de beëindiging van overeenkomsten. Hieronder vallen onder meer de gegevensverwerkingen in het kader van de precontractuele fase, het maken van offertes en het verschaffen van informatie, het kopen, het bestellen en het leveren van goederen en diensten en het beheersen en beperken van de schadelast. Het afhandelen van transacties en ook het bemiddelen bij volgende transacties of verzoeken die voortkomen uit eerdere dienstverlening zoals claims, declaraties of tussentijdse beëindiging.
  2. Het verwerken van persoonsgegevens ten behoeve van managementinformatie, product- en dienstontwikkeling en het bepalen van het algemene beleid of andere activiteiten ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.
  3. Het voldoen aan wettelijke verplichtingen.
  4. Het verwerken van persoonsgegevens ter voorkoming en afhandeling van fraude, waaronder het verstrekken van informatie over claims, declaraties en tussentijdse beëindiging, binnen de branche en gerechtelijke instanties.
  5. Het behandelen van geschillen en het doen uitoefenen van accountantscontrole.
  6. Het verwerken van persoonsgegevens, niet zijnde bijzondere gegevens, voor direct marketing doeleinden en servicegerichte doeleinden gericht op het tot stand brengen, in stand houden en uitbreiden van een directe relatie tussen de maatschappij, de andere maatschappijen binnen het Delta Lloyd concern en de klanten, precontractuele klanten en prospects.

Recht van verzet:
Als u geen prijs stelt op informatie over producten en diensten door de maatschappij, dan kunt u daartegen verzet aantekenen.

Inzage- en correctierecht:
U heeft tevens de mogelijkheid tot inzage en eventueel tot correctie van uw persoonsgegevens. Hiertoe kunt u schriftelijk contact opnemen met de privacycoördinator.
4. **Adressering** Alle schriftelijke mededelingen van de maatschappij, gericht aan het adres dat u als laatste heeft doorgegeven, hebben tegenover u, de verzekerden en wettelijke erfgenamen bindende kracht.
5. **Toepasselijk recht** Op de verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.
6. **Wat te doen bij klachten** Bij klachten kunnen u en de verzekerde in eerste instantie terecht bij de maatschappij zelf. Als geen overeenstemming wordt bereikt kunnen u en de verzekerde zich wenden tot de Stichting Klachteninstituut Verzekeringen, Postbus 93560, 2509 AN Den Haag (telefoon 070 - 333 89 99).
7. **Contractperiode** De verzekering is van kracht gedurende de contractperiode zoals op het polisblad is vermeld. De contractduur wordt daarna telkens stilzwijgend verlengd voor de op het polisblad aangegeven periode.
8. **Bedenkperiode** U kunt de verzekering binnen 14 dagen na ontvangst van het eerste polisblad schriftelijk beëindigen. Hierdoor is de verzekering vanaf het begin niet van kracht geweest.

**9. Afsluiten
verzekering**

Een verzekering kan op verschillende manieren gesloten worden, onder andere op basis van:

1. een schriftelijke aanvraag, de overgelegde bewijsstukken en verklaringen;
2. een telefonisch geaccepteerde aanvraag;
3. een aanvraag via internet.

U en de maatschappij sluiten de verzekering op basis van uw antwoorden op de door de maatschappij gestelde vragen. Hierbij geldt de algemene wettelijke regeling ten aanzien van de mededelingsplicht. Voor zover uw antwoorden door de maatschappij schriftelijk aan u zijn bevestigd, dient u deze op juistheid te controleren. Bij onjuistheden bent u verplicht de maatschappij direct te informeren. Ieder recht op uitkering vervalt als blijkt dat één of meer antwoorden onjuist zijn geweest of u niet direct de maatschappij heeft geïnformeerd omtrent deze onjuistheden. Als u verzuimt de maatschappij direct te informeren omtrent deze onjuistheden wordt de verzekering geacht niet tot stand gekomen te zijn en kunnen u en de verzekerde vanaf de ingangsdatum van de verzekering geen rechten aan de verzekering ontlenen.

Bij wijziging van de eerder opgegeven antwoorden hebben u en de verzekerde eerst aanspraak op uitkering vanaf het moment dat u van de maatschappij de schriftelijke bevestiging heeft ontvangen, waaruit blijkt dat de maatschappij alsnog een verzekering wenst te sluiten op grond van de nieuw verkregen informatie.

Artikel 2**Begripsomschrijvingen****DAS**

De maatschappij heeft de uitvoering van de voorwaarden van de rechtsbijstandverzekering overgedragen aan DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., hierna te noemen: DAS. De maatschappij garandeert nakoming door DAS van de in deze voorwaarden genoemde verplichtingen.

**Kosten van
rechtsbijstand**

De voor de rechtsbijstand en rechtsgang noodzakelijk door de verzekerde of DAS te maken of verschuldigde kosten. DAS is gerechtigd de kosten van rechtsbijstand rechtstreeks aan de belanghebbende te betalen. Als anderen bij een actie van een verzekerde eveneens belang hebben, ongeacht of zij in het geheel geen actie nemen of slechts voor een deel betrokken zijn bij een verzekerd voorval, vergoedt DAS de kosten van rechtsbijstand in verhouding van de belanghebbende verzekerde tot het totaal aantal belanghebbenden. De verzekerde is gehouden om de door DAS vergoede, op de tegenpartij verhaalbare kosten van rechtsbijstand, binnen 10 dagen na ontvangst aan DAS terug te betalen en alle medewerking te verlenen aan een zo snel mogelijke terugbetaling aan DAS.

De kosten van rechtsbijstand omvatten:

1. de kosten van inschakeling van rechtsbijstandjuristen, schadecorrespondenten en andere deskundigen, verbonden aan DAS;
2. de kosten verbonden aan de inschakeling van advocaten, procureurs, deurwaarders, getuigen en deskundigen, zoals tolken, vertalers, medici, actuarissen, accountants, technici enzovoort;
3. de proceskosten;
4. de kosten verbonden aan de tenuitvoerlegging van rechterlijke uitspraken en authentieke akten;
5. de noodzakelijke reis- en verblijfkosten van de verzekerde, na overleg met DAS te maken, voor een verschijning ter zitting van een rechterlijk college (uitgezonderd een verschijning in strafzaken) en voor een bezoek aan de ingeschakelde raadsman en DAS. Vergoeding van reiskosten geschiedt op basis van openbaar vervoer, laagste klasse. Vergoeding van verblijfkosten geschiedt tot een maximumbedrag van € 75,- per dag;
6. het voorschot van waarborgsommen tot maximaal € 25.000,- per verzekerd voorval, die door een rechterlijke instantie of overheidsinstantie voor de invrijheidstelling van de verzekerde of de door verzekerde verschuldigde proceskosten worden verlangd. De verzekerde is gehouden om het voorgeschoten bedrag binnen 10 dagen na ontvangst van de betrokken instantie, maar in ieder geval binnen één jaar, terug te betalen en alle medewerking te verlenen aan een zo snel mogelijke terugbetaling;
7. de kosten van de eigen bijdrage van een volgens wettelijke regeling (ambtshalve of op verzoek van de verzekerde) toegevoegde raadsman, mits de inschakeling van de raadsman in overleg en met toestemming van DAS is geschied.

	<p>De kosten van rechtsbijstand omvatten onder meer niet:</p> <ol style="list-style-type: none"> notariskosten. Tenzij deze zijn gemaakt voor advies door of na uitdrukkelijke toestemming van DAS; kosten, die het gevolg zijn van verzuimen, nalatigheden of fouten van de verzekerde met betrekking tot de behandeling van de zaak; aan de verzekerde opgelegde geldstraffen, boetes of dwangsommen.
Maatschappij	De verzekeringsmaatschappij die blijkens ondertekening van het polisblad als risicodragers voor deze verzekering geldt, dan wel de gevolmachtigde die namens de verzekeringsmaatschappij heeft ondertekend.
Motorrijtuig	<ol style="list-style-type: none"> De motorrijtuigen, waarvan het kenteken op naam staat van of die eigendom zijn van de verzekerde(n). De daaraan gekoppelde caravan of aanhangwagen, of de caravan of aanhangwagen, die na koppeling is losgeraakt of losgemaakt en nog niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen. Een vervangend motorrijtuig, dat de verzekerde gebruikt tijdens de periode van reparatie, revisie of onderhoud van het motorrijtuig als bedoeld onder lid 1, tenzij hiervoor een andere verzekering van kracht is, al dan niet van oudere datum.
Ontstaan voorval	<p>Het voorval wordt geacht te zijn ontstaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>bij aanspraken van een verzekerde op het verkrijgen van schadevergoeding van een wettelijk aansprakelijke derde</i> op het tijdstip, waarop de aan de schade ten grondslag liggende gebeurtenis heeft plaatsgevonden; <i>bij strafvervolging</i> op het tijdstip, waarop de verzekerde het desbetreffende voorschrift of de wettelijke bepaling heeft overtreden of zou hebben overtreden; <i>bij erfrecht</i> op het tijdstip van overlijden van de erfplater; <i>in alle overige gevallen</i> op het tijdstip, waarop de verzekerde of de wederpartij de wettelijke of contractuele verplichtingen niet is of zou zijn nagekomen. Hierbij is steeds bepalend het moment, waarop één van beide partijen voor de eerste maal zodanig in gebreke is gebleven dat de in geding zijnde vordering hierop is te herleiden.
Onvermogendeckking	Als een door een onrechtmatige daad wettelijk aansprakelijke derde wegens gebrek aan middelen de geleden schade niet kan betalen, vergoedt DAS deze schade tot maximaal € 1.250,-. Voorwaarde is dat de gebeurtenis zich in Nederland heeft voorgedaan en niet anderszins verhaal of vergoeding van schade mogelijk is.
Premie	De premie, indien van toepassing vermeerderd met kosten en assurantiebepaling.
Raadsman	Een advocaat, procureur, deurwaarder of een anderszins ter zake juridisch deskundige.
Rechtsbijstand	<p>Bijstand, zowel eisend als verwerend, voor zover in een juridisch geschil de rechten of belangen van de verzekerde rechtstreeks in het geding zijn, verleend door DAS en/of een raadsman ter zake van:</p> <ol style="list-style-type: none"> het in en buiten rechte geldend maken van civiele vorderingen tot en met de tenuitvoerlegging van rechterlijke uitspraken en authentieke akten en het voeren van verweer tegen zulke vorderingen; het aanwenden van rechtsmiddelen, zoals hoger beroep en verzet; het voeren van verzoek-, bezwaar-, beroep- en klaagschriftprocedures voor de diverse voor behandeling daarvan ingestelde colleges; strafvervolging; juridisch advies.
Schade aan personen	Schade door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet met een overlijden als gevolg, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.
Verkeersmisdrijf	Als zodanig wordt beschouwd iedere gedraging, strafbaar gesteld in of volgens de Wegenverkeerswet, de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen en soortgelijke wetten.

Verzekerd bedrag	DAS vergoedt de uit rechtsbijstand voortvloeiende externe kosten tot ten hoogste € 12.500,- per verzekerd voorval. Dit kostenmaximum geldt niet voor: <ol style="list-style-type: none"> 1. verhaal van schade die in het verkeer is ontstaan; 2. een strafzaak; 3. een opdracht aan een advocaat, als verzekerde heeft gekozen voor de door DAS voorgestelde advocaat.
Verzekerde hoedanigheid	De behoefte van de verzekerde aan rechtsbijstand in de hoedanigheid van particulier. Dus niet als beoefenaar van een beroep of als eigenaar of exploitant van een bedrijf.
Verzekerde(n)	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Bij een alleenstaande</i><ol style="list-style-type: none"> 1. U, de verzekeringnemer. 2. <i>Bij gezin/samenwonenden</i><ol style="list-style-type: none"> 1. U, de verzekeringnemer. 2. De inwonende echtgeno(o)t(e) of de met verzekeringnemer duurzaam samenlevende partner. 3. De inwonende (schoon)ouders en grootouders. 4. De minderjarige kinderen, waaronder pleeg-, stief- en adoptiekinderen. 5. De meerderjarige, ongehuwde kinderen, waaronder pleeg-, stief- en adoptief-kinderen, die bij u inwonen of voor studie uitwonend zijn.
Verzekeringnemer, u, uw	Waar in de voorwaarden gesproken wordt over verzekeringnemer, u of uw wordt bedoeld degene, die met de maatschappij de verzekeringsovereenkomst heeft gesloten.
Voorval(len)	(Complex van) feiten die redelijkerwijs beschouwd kunnen worden als de oorzaak van de behoefte aan rechtsbijstand en waarbij het belang tenminste € 225,- dient te zijn (behoudens eenmalig telefonisch juridisch advies door DAS). Een reeks met elkaar verband houdende voorvallen, die één oorzaak hebben, worden aangemerkt als één voorval. Dit voorval wordt dan geacht te hebben plaatsgevonden op het moment van het eerste voorval uit de reeks.

Artikel 3

Premie

1. Bij aanvang van de verzekering moet u ervoor zorgen, dat de maatschappij de premie binnen 30 dagen na dagtekening van het polisblad heeft ontvangen. Voldoet u hier niet aan, dan wordt de verzekering geacht niet tot stand gekomen te zijn en kunnen u en de verzekerde vanaf de ingangsdatum van de verzekering geen rechten aan de verzekering ontlenen.
2. Vervolgens moet u ervoor zorgen, dat de maatschappij de premie vóór elke premie-vervaldag heeft ontvangen. De verplichtingen van de maatschappij tot uitkering zijn geschorst vanaf het moment, dat de maatschappij de verschuldigde premie niet op tijd heeft ontvangen. U blijft aan de maatschappij de premie verschuldigd. De achterstallige premie wordt verhoogd met de wettelijke rente en maximaal 15% als vergoeding voor buitengerechtigde kosten.
3. De verplichtingen van de maatschappij tot uitkering gelden weer vanaf de dag, nadat de maatschappij de verschuldigde premie volledig heeft ontvangen. Deze verplichtingen gelden alleen voor schades die na die dag ontstaan en/of veroorzaakt zijn. De maatschappij handhaaft de schorsing van de verplichtingen als zij slechts een gedeelte van de verschuldigde bedragen heeft ontvangen.
4. De maatschappij heeft bij schorsing van haar verplichtingen het recht de verzekering definitief te beëindigen. Zij brengt u daarvan schriftelijk op de hoogte.
5. Bij tussentijdse beëindiging heeft u recht op restitutie van de premie over de termijn, dat de verzekering niet meer van kracht is.

Artikel 4

Einde van de verzekering

1. Opzegging door de verzekeringnemer
U heeft het recht de verzekering schriftelijk te beëindigen:
  1. per de einddatum van de contractperiode, met een opzegtermijn van 2 maanden;
  2. als u opzegt volgens artikel 5 van deze voorwaarden (aanpassing van premie en/of voorwaarden).
  3. na een schademelding, mits de opzegging uiterlijk binnen 1 maand na afwikkeling van de schade plaatsvindt;In de bovengenoemde gevallen loopt de verzekering uiterlijk tot de datum van beëindiging.

2. Opzegging door de maatschappij
- De maatschappij heeft het recht de verzekering schriftelijk te beëindigen:
1. per de einddatum van de contractperiode, met een opzegtermijn van 2 maanden;
  2. als de premie niet binnen de gestelde termijn is betaald;
  3. als u of de verzekerde bij schade opzettelijk een onjuiste voorstelling van zaken heeft gegeven;
  4. als de maatschappij van oordeel is dat het risico, waaronder begrepen het schadeverloop, voor haar in redelijkheid onaanvaardbaar hoog of groot is;
  5. bij uw overlijden. Daarna kan een nabestaande in overleg met de maatschappij de verzekering aangepast aan de nieuwe situatie voortzetten;
  6. vanaf de dag dat u uw woonadres niet langer in Nederland heeft;
  7. na een schademelding, mits de opzegging uiterlijk binnen 1 maand na de afwikkeling van de schade plaatsvindt.
- In de bovengenoemde gevallen loopt de verzekering uiterlijk tot de datum van beëindiging.
3. Rechten na beëindiging
- Als de verzekering is beëindigd, kan de verzekerde hieraan geen rechten meer ontlenen, tenzij het verzekerd voorval ontstaan is voor de einddatum van de verzekering en binnen 1 jaar na het ontstaan van het voorval is aangemeld bij DAS. Een voor het einde van de verzekering aangevangen behandeling van een zaak wordt voortgezet. Deze bepalingen gelden niet voor zover de verzekerde rechten kan ontlenen aan een andere verzekering of voorziening en/of in die situaties, waarin de verzekering tussentijds is beëindigd door de maatschappij, met uitzondering van beëindiging door uw overlijden of verhuizing van uw woonplaats buiten Nederland.

Artikel 5

Aanpassing van premie en/of voorwaarden

1. *Voor verzekeringen van dezelfde soort*
De maatschappij kan haar premie en/of voorwaarden voor verzekeringen van dezelfde soort herzien. De maatschappij heeft het recht de afgesloten verzekeringen tussentijds hieraan aan te passen.
2. *Bij schadeverloop of risicoverzwaren*
De maatschappij kan tussentijds één of meer beperkende bepalingen of een premieverhoging toepassen, als het schadeverloop of een risicoverzwaren daartoe aanleiding geeft.

De maatschappij zal u in beide gevallen tijdig vóór de ingangsdatum van de wijziging schriftelijk op de hoogte stellen. U heeft het recht de verzekering schriftelijk tot 30 dagen na ingang van de wijziging per wijzigingsdatum op te zeggen. Dit recht heeft u alleen wanneer de wijziging een premieverhoging of een beperking c.q. verslechtering van de betreffende verzekering inhoudt of als de wijziging niet voortvloeit uit een wettelijke regeling of bepaling.

Artikel 6

Verjaring en verval van rechten

1. Het recht op uitkering verjaart 3 jaar na het moment waarop u of de verzekerde kennis kreeg of had kunnen krijgen van een gebeurtenis, waaruit voor de maatschappij een verplichting tot uitkering kan voortvloeien. Binnen deze termijn dient u of de verzekerde schriftelijk aanspraak te maken op rechten uit de polis.
2. Als de maatschappij van oordeel is dat zij bij een gemelde schade tegenover u of de verzekerde géén of slechts beperkte verplichtingen heeft, stelt zij u of de verzekerde hiervan schriftelijk op de hoogte. Het recht op uitkering verjaart als u of de verzekerde niet binnen 6 maanden na verzending van deze mededeling hiertegen schriftelijk bezwaar heeft gemaakt bij de maatschappij.
3. Indien u of de verzekerde de opzet heeft gehad bij schade de maatschappij te misleiden, vervalt onmiddellijk elk recht op uitkering.
4. Indien u of de verzekerde bij schade de verplichtingen uit de verzekering niet nakomt en daardoor de redelijke belangen van de maatschappij schaadt, vervalt onmiddellijk elk recht op uitkering.

Artikel 7

Gang van zaken

1. Voordat de verzekerde aanspraak kan maken op rechtsbijstand of vergoeding van kosten daarvan, is hij verplicht direct schriftelijk aangifte te doen bij DAS (Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam, telefoon 020 - 6 518 888).
2. Als twijfelachtig is of de door de verzekerde gemelde gebeurtenis een juridisch geschil oplevert, kan DAS de verzekerde verplichten door middel van een deskundigenrapport, dat uitsluitend geeft over oorzaak, veroorzaker en feitelijke gevolgen van de gebeurtenis, de aanwezigheid van dat juridische geschil aan te tonen. Geeft het rapport voldoende grond voor juridische actie en is er sprake van dekking, dan vergoedt DAS de kosten van het deskundigenrapport.
3. DAS is bevoegd om, als naar haar mening het financiële belang van de zaak dit rechtvaardigt, de verzekerde schadeloos te stellen in plaats van (verder) rechtsbijstand te verlenen.
4. Uitgangspunt is dat de verlening van rechtsbijstand plaatsvindt door een medewerker van DAS. DAS kan u voorstellen de rechtsbijstandverlening te laten verrichten door een door DAS gekozen raadsman. Als dit uw instemming heeft, overhandigt DAS de benodigde stukken aan de raadsman. Stemt u niet in met behandeling door deze raadsman, dan vindt de behandeling plaats door een medewerker van DAS. Alleen als in een procedure de vertegenwoordiging door een advocaat/procureur wettelijk verplicht is (procesmonopolie) of als artikel 8 lid 2 en 3 van toepassing is, kunt u zelf een raadsman aanwijzen voor de behandeling van uw zaak.
5. Als u zonder overleg met en toestemming van DAS een raadsman inschakelt of een ander met de behartiging van uw belangen belast, vervalt ieder recht op dekking volgens deze verzekering.
6. De aansprakelijkheid voor schade door of in verband met de verlening van rechtsbijstand door deskundigen in loondienst van DAS is beperkt tot het bedrag waarop de afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering aanspraak geeft, vermeerderd met het eigen risico onder die verzekering. Een kopie van de polis met voorwaarden ligt ter inzage bij DAS. De maatschappij of DAS is tegenover de verzekerde niet aansprakelijk voor vorderingen die zouden kunnen voortvloeien uit de keuze van een raadsman of de door hem verrichte diensten. Evenmin is de maatschappij of DAS gebonden aan door de verzekerde met de raadsman gemaakte betalingsafspraken.
7. Per verzekerd voorval kan voor rekening van DAS slechts aan één raadsman, gelijktijdig dan wel volgtijdelijk, door of namens de verzekerde opdracht worden verstrekt voor het verlenen van rechtsbijstand of de voortzetting daarvan.
8. De verzekerde is verplicht DAS al dan niet via zijn raadsman op de hoogte te houden van de voortgang van een door de raadsman behandelde zaak.
9. Als DAS van mening is dat van de gevraagde rechtsbijstand geen gunstige uitkomst voor de verzekerde te verwachten is, stelt zij de verzekerde daarvan onder opgave van redenen op de hoogte. In dit geval kan de verzekerde geen rechten aan de verzekering ontnemen, tenzij hij een beroep doet op de geschillenregeling, zoals vermeld in artikel 8.

Artikel 8

Geschillenregeling

Als een geschil ontstaat:

1. *tussen verzekerden onderling*
In dit geval maakt alleen de verzekeringnemer of de verzekerde die hij aanwijst aanspraak op dekking volgens deze verzekering. Deze bepaling geldt niet voor verzekerde voorvallen genoemd in artikel 11 lid 12;
2. *tussen een verzekerde en de maatschappij of één van de met haar verbonden rechtspersonen*
In dit geval wordt de zaak behandeld door een onafhankelijke raadsman, naar keuze van de verzekerde of bij gebreke daarvan aangewezen door DAS, maar niet eerder dan nadat DAS een oordeel heeft gegeven over het geschil;

3. *tussen verzekerden, die op verschillende polissen bij de maatschappij verzekerd zijn*
In dit geval wordt de zaak behandeld door twee verschillende, onafhankelijke raadsmanen, naar keuze van de verzekerde of bij gebreke daarvan aangewezen door DAS, maar niet eerder dan nadat DAS een oordeel heeft gegeven over het geschil;
4. *over de behandeling van de zaak*
Als de verzekerde bezwaar heeft tegen het oordeel van DAS over het te verwachten gevolg van de door haar te verlenen of verleende rechtsbijstand, of over de wijze van de behandeling van de zaak door DAS, zal DAS de zaak op kosten van DAS voorleggen aan een door de verzekerde gekozen raadsman, die een juridisch advies daarover zal uitbrengen. Deze regeling is ook van toepassing als de rechtsbijstandverlening plaatsvindt door een door DAS gekozen raadsman. Deelt de gekozen raadsman het standpunt van DAS of de door haar gekozen raadsman niet, dan kan de verzekerde de verdere behandeling van de zaak op kosten van DAS laten overnemen door een raadsman van zijn keuze. Deze is niet de raadsman, die het juridisch advies heeft uitgebracht, of een van zijn of haar kantoorgenoten. Deelt hij het standpunt van DAS of de door haar gekozen raadsman wel, dan heeft de verzekerde het recht de zaak over te nemen en op eigen kosten voort te zetten. Deze kosten worden alsnog door DAS vergoed, als de verzekerde het door hem beoogde resultaat alsnog heeft bereikt. De verzekerde is verplicht binnen 30 dagen, nadat hem van een omstandigheid is gebleken, waartegen hij bezwaar zou kunnen hebben, DAS schriftelijk en gemotiveerd van dit bezwaar in kennis te stellen, bij gebreke waarvan hij geacht wordt geen bezwaar tegen deze omstandigheid te hebben.

De geschillenregeling is niet van toepassing op geschillen over de uitleg en/of toepassing van de polisvoorwaarden (waaronder dekkingsgeschillen), geschillen over de gang van zaken zoals bedoeld in artikel 7 en in zaken waarin uitsluitend het recht bestaat op een juridisch advies door DAS. In geval rechtsbijstand wordt verleend door een door de verzekerde gekozen raadsman is de geschillenregeling niet van toepassing.

Artikel 9

Wachttijden

DAS doet geen beroep op de hierna genoemde wachttijden, als deze verzekering direct aansluit op een andere rechtsbijstandverzekering en verzekerde daaraan bij voortbestaan dezelfde rechten had kunnen ontleen. De verzekerde moet dit aantonen. Een verzekerde heeft geen recht op het verlenen van rechtsbijstand of vergoeding van de kosten daarvan bij:

1. voorvallen, die binnen 3 maanden na het ingaan van de verzekering zijn ontstaan, tenzij de verzekerde aantoont of uit de aard van het voorval blijkt, dat hij dit bij het ingaan van de verzekering niet kon hebben voorzien;
2. voorvallen, die verband houden met arbeidsovereenkomstenrecht, ambtenarenrecht en sociaal zekerheidsrecht, die binnen 6 maanden na het ingaan van de verzekering zijn ontstaan;
3. voorvallen, die verband houden met (ver)bouw of (ver)koop van een woning, waarbij de overeenkomst en/of de eerste oplevering respectievelijk de juridische oplevering heeft plaatsgevonden voor of binnen 6 maanden na het ingaan van de verzekering.

Houdt u in dit verband ook rekening met artikel 12 lid 1 en artikel 15 lid 1 van deze polisvoorwaarden.

MODULE CONSUMENT, WONEN & INKOMEN

(indien verzekerd)

Artikel 10

Geldigheidsgebied

1. De verzekering geldt alleen als:
  1. het Nederlandse recht of de Europese of internationale verdragsbepalingen in Nederland rechtstreeks van toepassing zijn, én;
  2. de Nederlandse rechter of ander Nederlands rechterlijk college (met inbegrip van arbiters en bindend adviseurs) bevoegd is;
2. Voor strafrecht en verhaalsrecht geldt de verzekering in de landen van Europa en de niet-Europese landen aan de Middellandse Zee onder de werking van het recht en onder de bevoegdheid van de rechter ter plaatse.
3. Voor overeenkomsten, waarbij de verzekerde zich in Nederland verbonden heeft tot koop van een roerende zaak, geldt deze verzekering ook in Duitsland, België en Luxemburg onder de werking van het recht en onder de bevoegdheid van de rechter ter plaatse.

Artikel 11

Verzekerde rechtsgebieden

De verzekering geeft de verzekerde, in zijn verzekerde hoedanigheid, aanspraak op verlening van rechtsbijstand en vergoeding van kosten van rechtsbijstand, voor zover dat ligt op de volgende rechtsgebieden:

1. *administratief recht*
bij administratiefrechtelijke problemen met de Nederlandse overheid over schriftelijke concrete beschikkingen, die op de persoon van de verzekerde zijn gericht en waardoor de verzekerde rechtstreeks in zijn belang is getroffen;
2. *ambtenarenrecht*
3. *arbeidsovereenkomstenrecht*
voor de verzekerde als werknemer of als werkgever van huispersoneel;
4. *bouwwrecht (privaatrechtelijk)*
voor zover het geschillen betreft met de (onder)aannemer, architect of bouwdirectie over een in Nederland te (ver)bouwen pand dat is bestemd voor eigen, permanente bewoning of eigen vakantieverblijf van de verzekeringnemer;
5. *burenrecht*
6. *consumentenkoop*
7. *erfrecht*
voor zover het een geschil over een nalatenschap betreft, waarbij de verzekeringnemer of zijn (huwelijks)partner rechtstreeks is betrokken;
8. *goederenrecht*
uitsluitend voor eigendoms- en bezitsacties, erfdienstbaarheden en appartementsrechten, een en ander onverkort het bepaalde in lid 12 van dit artikel;
9. *huurrecht*
voor de verzekeringnemer als (mede)huurder, onderhuurder en onderverhuurder van zijn in Nederland gelegen woning;
10. *onteigeningsrecht*
bij onteigening van een door de verzekeringnemer bewoond en in eigendom toebehorend perceel;

11. *pachtrecht*
voor de verzekerde als pachter van grond of water voor zijn privé-gebruik (bijvoorbeeld paardenweide of viswater);
12. *personen- en familierecht*
voor geschillen over het huwelijksvermogensrecht, echtscheiding en daarmee samenhangende procedures, beëindiging van een samenleving buiten huwelijk, verplichtingen tot levensonderhoud of daarvoor in de plaats komende vorderingen, alsmede overige geschillen. De verzekerde heeft uitsluitend recht op een eenmalig telefonisch juridisch advies door DAS;
13. *sociaal zekerheidsrecht*
dit zijn werknemers- en volksverzekeringen en sociale voorzieningen;
14. *strafrecht*
als tegen de verzekerde strafvervolgung voor een rechterlijk college is ingesteld voor een misdrijf of overtreding naar Nederlands recht (of daarmee gelijk te stellen buitenlandse strafbare feiten). Voorwaarde is bij overtredingen, dat de verzekerde de zaak naar redelijke verwachting niet zelf kan behandelen, ook gelet op de ingewikkeldheid van de zaak of het hoge belang (bijvoorbeeld ontslag of vrijheidsstraf). In elk geval heeft de verzekerde bij de overtreding recht op een eenmalig telefonisch juridisch advies door DAS;
15. *onrechtmatige daad*
bij het verhalen van schade die de verzekerde lijdt door toedoen van een door onrechtmatige daad wettelijk aansprakelijke derde. Gebods- en verbodsacties vallen niet onder de dekking;
16. *verzekeringsrecht*
met uitzondering van deze rechtsbijstandverzekering;
17. *overig verbintenissenrecht*
uitsluitend voor niet reeds hiervoor genoemde verbintenissen uit overeenkomst of de wet. Voorvallen, die betrekking hebben op de reeds hiervoor genoemde rechtsgebieden, zijn uitsluitend verzekerd onder de daar gestelde voorwaarden en vallen dus niet onder de dekking van dit lid.

Artikel 12

Uitsluitingen

In geen geval kunnen aan deze verzekering rechten worden ontleend met betrekking tot:

1. een voorval dat vóór het ingaan van de verzekering is ontstaan of ter zake waarvan de behoefte aan rechtsbijstand bij het ingaan van de verzekering redelijkerwijs te voorzien was. DAS doet hierop geen beroep, als deze verzekering direct aansluit op een andere rechtsbijstandverzekering en verzekerde daaraan bij voortbestaan dezelfde rechten had kunnen ontleen. De verzekerde moet dit aantonen;
2. een voorval, waarbij de behoefte aan rechtsbijstand het beoogde doel, het zekere of te verwachten gevolg is van een bepaald handelen of nalaten van de verzekerde;
3. strafrecht, als een vermogens- (waaronder zaakbeschadiging), economisch-, fiscaal-, zeden-, alcohol-, geweld- of opiumdelict al dan niet mede ten laste is gelegd;
4. een voorval dat verband houdt met de bedrijfs- of beroepsuitoefening of het anderszins verwerven van inkomsten door de verzekerde, tenzij het gaat om de dekking van ambtenaren- en arbeidsovereenkomstenrecht met betrekking tot de eigen dienstbetrekking of aanstelling van de verzekerde of sociaal zekerheidsrecht;

POSTBUS 40000, 6803 GA ARNHEM - RIJKSWEG WEST 2 - TEL (026) 400 48 48 - FAX (026) 400 94 70

5. een voorval dat verband houdt met (on)roerende goederen, die geheel bestemd zijn voor bedrijfs- of beroepsdoeleinden. Als deze goederen voor zowel particuliere als bedrijfs- of beroepsdoeleinden bestemd zijn, wordt de helft van de kosten van rechtsbijstand vergoed;
6. een voorval dat verband houdt met auteurs-, octrooi-, merken-, tekeningen- en modellenrecht en soortgelijke rechtsgebieden, vennootschapsrecht, rechtspersonenrecht en dergelijke;
7. een voorval dat verband houdt met fiscaal recht, premieheffingen en dergelijke (onder andere invoerrechten, accijnzen, leges, bijdragen, retributies, heffingen, successierechten), evenmin in samenhang met een wel verzekerd voorval;
8. een voorval dat verband houdt met het arbeidsovereenkomstenrecht en/of sociaal zekerheidsrecht, waarbij de verzekerde statutair directeur en/of enig of grootaandeelhouder is, en arbeidsrechtelijke voorvallen waaruit blijkt, dat uitsluitend de Arrondissementsrechtbank in eerste instantie bevoegd is, of een andere rechtsgang is overeengekomen buiten de bevoegdheid van de kantonrechter;
9. verbintenissen:
  1. die voortvloeien uit of samenhangen met zekerheidsstellingen (zoals pand, hypotheek, borgtocht etc.), cessie, schuldvernieuwing of subrogatie;
  2. waarbij het gaat om het voeren van verweer door de verzekerde tegen vorderingen wegens onrechtmatige daad;
  3. met een leverancier van goederen en/of diensten en/of een aannemer van werk, die op het moment van ingaan van de verbintenis niet is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel;
10. een voorval dat verband houdt met beleggingen, aandelen, effecten, waardepapieren en/of vermogensbeheer in het algemeen, evenmin in samenhang met een wel verzekerd voorval;
11. een verzoek om rechtsbijstand dat van elk redelijke grond is ontbloot en/of waarvan het (financiële) belang de te verrichten arbeid niet rechtvaardigt (behoudens eenmalig telefonisch juridisch advies door DAS);
12. voorvallen die verband houden met de wijze van rechtsbijstandverlening door DAS en/of de raadsman in het kader van deze rechtsbijstandverzekering;
13. een voorval dat verband houdt met de eigendom, het bezit, het houden, het besturen of het passagier zijn van een motorrijtuig, al dan niet in de zin van een motorrijtuig zoals omschreven in artikel 2, of een (lucht)vaartuig en de daarmee verband houdende verbintenisrechtelijke geschillen;
14. voorvallen die verband houden met andere woonruimte of onroerende zaken dan de in Nederland door de verzekeringnemer zelf permanent bewoonde, laatstelijk bewoonde of te bewonen eigen woning en onbebouwde grond, waarop een door de verzekeringnemer permanent zelf te bewonen woning wordt gebouwd. Geschillen, die verband houden met een vakantiewoning (inclusief stacaravan), die uitsluitend bedoeld is voor eigen gebruik van de verzekeringnemer, zijn wel verzekerd;
15. een voorval dat verband houdt met financieel onvermogen, faillissement of surséance van betaling van de verzekerde;
16. een voorval dat verband houdt met een met het burendrecht strijdige toestand, die op enig moment vóór de ingang van de verzekering bestond;
17. een voorval, dat één jaar of later na het ontstaan daarvan bij DAS is aangemeld of zo laat is aangemeld dat een procedure onafwendbaar of al gestart is;
18. een voorval dat verband houdt met verkeersdeelneming, met of zonder (motor)rijtuig.

MODULE VERKEER

(indien verzekerd)

Artikel 13

Geldigheidsgebied

1. De verzekering geldt alleen als:
  1. het Nederlandse recht of de Europese of internationale verdragsbepalingen in Nederland rechtstreeks van toepassing zijn, én;
  2. de Nederlandse rechter of ander Nederlands rechterlijk college (met inbegrip van arbiters en bindend adviseurs) bevoegd is.
2. Voor verkeersstrafrecht en verhaalsrecht geldt de verzekering voor voorvallen binnen de landen van Europa en de niet-Europese landen aan de Middellandse Zee onder de werking van het recht en onder de bevoegdheid van de rechter ter plaatse. Voor motorrijtuigen, voorzien van een kenteken, geldt de verzekering voor verkeersstrafrecht en verhaalsrecht alleen voor voorvallen binnen de landen die zijn vermeld op de geldige 'Groene Kaart' (Internationaal Motorrijtuigverzekeringsbewijs), voor zover die landen niet zijn doorgehaald.

Artikel 14

Verzekerde rechtsgebieden

De verzekering geeft de verzekerde, in zijn verzekerde hoedanigheid, aanspraak op verlening van rechtsbijstand en vergoeding van kosten van rechtsbijstand, voor zover dat ligt op de volgende rechtsgebieden:

1. *verhaalsrecht*
  1. bij het verhalen van schade die de verzekerde lijdt in de hoedanigheid van verkeersdeelnemer, met of zonder (motor)rijtuig, door toedoen van een door onrechtmatige daad wettelijk aansprakelijke derde;
  2. bij het verhalen van schade die de verzekerde lijdt in verband met de eigendom, het bezit, het houden, het besturen of het passagier zijn van een motorrijtuig door toedoen van een door onrechtmatige daad wettelijk aansprakelijke derde;
2. *verbintenissenrecht*

uitsluitend voor:

  1. de verzekering van het motorrijtuig (met uitzondering van deze rechtsbijstandverzekering);
  2. de aankoop of verkoop van het motorrijtuig van respectievelijk aan een in Nederland gevestigde BOVAG-garagehouder of qua garantie en geschillenbeslechting daarmee vergelijkbare garagehouder;
  3. de reparatie van de schade aan het motorrijtuig nodig als gevolg van een aanrijding door een in Nederland gevestigde BOVAG-garagehouder of qua garantie en geschillenbeslechting daarmee vergelijkbare garagehouder.

Voorvallen die betrekking hebben op de in lid 2 genoemde rechtsgebieden zijn uitsluitend verzekerd onder de daar gestelde voorwaarden en vallen dus niet onder de dekking van lid 1;
3. *verkeersstrafrecht*

als tegen de verzekerde strafvervolging voor een rechterlijk college wegens een met het (motor)rijtuig gepleegd verkeersmisdrijf naar Nederlands recht (of daarmee gelijk te stellen buitenlands verkeersmisdrijf) is ingesteld. Als de verzekerde het opzettelijk plegen van een strafbaar feit ten laste is gelegd of mede ten laste is gelegd, worden de kosten van rechtsbijstand alleen vergoed wanneer geen veroordeling wegens opzet volgt. Zolang het vonnis niet in kracht van gewijsde is gedaan, is DAS niet tot vergoeding van de kosten verplicht;
4. *goederenrecht*

uitsluitend bij het opeisen van de eigendom van het gestolen (motor)rijtuig bij een ander dan verzekerde. Voorwaarde is dat het (motor)rijtuig zich bij het opeisen in Nederland bevindt.

5. Daarnaast geeft DAS bij motorrijtuigen, anders dan een motorrijtuig zoals omschreven in artikel 2, dekking als:
  1. er sprake is van permanent gebruik van het motorrijtuig door de verzekerde, én;
  2. de verzekerde als bestuurder of passagier betrokken is bij het voorval, én;
  3. er geen dekking is op een andere rechtsbijstandverzekering, al dan niet van oudere datum.

In dit geval verzekert DAS de verzekerde voor:

4. verhaalsrecht, als onder lid 1 omschreven, uitsluitend voor schade aan personen;
5. verkeersstrafrecht, als onder lid 3 omschreven.

Artikel 15

Uitsluitingen

In geen geval kunnen aan deze verzekering rechten worden ontleend met betrekking tot:

1. een voorval dat vóór het ingaan van de verzekering is ontstaan of ter zake waarvan de behoefte aan rechtsbijstand bij het ingaan van de verzekering redelijkerwijs te voorzien was. DAS doet hierop geen beroep, als deze verzekering direct aansluit op een andere rechtsbijstandverzekering en verzekerde daaraan bij voortbestaan dezelfde rechten had kunnen ontleen. De verzekerde moet dit aantonen;
2. een voorval dat verband houdt met de bedrijfs- of beroepsuitoefening of het anderszins verwerven van inkomsten door de verzekerde, die als beroepschauffeur, taxichauffeur, bezorger, venter, ophaler en dergelijke werkzaam is;
3. gebruik van het motorrijtuig tegen betaling, voor vervoer van personen tegen betaling, voor lesdoeleinden, voor rijexamens, voor wedstrijden of prestatieritten, die gaan om snelheid, regelmatigheid of behendigheid. DAS verzekert de verzekerde(n) wel tijdens betrouwbaarheids- en oriëntatieritten, die in Nederland plaatsvinden en waarbij de snelheid voor de uitslag niet beslissend is;
4. een voorval waarbij een motorrijtuig gebruikt werd, terwijl de feitelijke bestuurder van het motorrijtuig geen houder is van een rijbewijs, dat in Nederland voor dat motorrijtuig geldig is. Of als hem de rijbevoegdheid is ontzegd, een rijverbod is opgelegd of als hij niet heeft voldaan aan de bijzondere bepalingen, die op zijn rijbewijs vermeld staan. DAS verzekert u wel van rechtsbijstand als de verzekerde aantoont, dat deze omstandigheden zich buiten zijn voorkennis en/of tegen zijn wil hebben voorgedaan en hem in redelijkheid geen verwijt treft aan deze omstandigheden;
5. een verzoek om rechtsbijstand dat van elk redelijke grond is ontbloeit en/of waarvan het (financiële) belang de te verrichten arbeid niet rechtvaardigt (behoudens eenmalig telefonisch juridisch advies door DAS);
6. voorvallen die verband houden met de wijze van rechtsbijstandverlening door DAS en/of de raadsman in het kader van deze rechtsbijstandverzekering;
7. een voorval dat verband houdt met fiscaal (straf)recht, premieheffingen en dergelijke (onder andere invoerrechten, accijnzen, leges, bijdragen, retributies, heffingen, successierechten), evenmin in samenhang met een wel verzekerd voorval;
8. een voorval dat verband houdt met financieel onvermogen, faillissement of surséance van betaling van de verzekerde;
9. verbintenissen die voortvloeien uit of samenhangen met zekerheidsstellingen (zoals pand, hypotheek, borgtocht etc.), cessie, schuldvernieuwing of subrogatie;
10. een voorval, waarbij de behoefte aan rechtsbijstand het beoogde doel, het zekere of te verwachten gevolg is van een bepaald handelen of nalaten van de verzekerde;
11. verkeersstrafrecht, als een vermogens- (waaronder zaakbeschadiging), fiscaal- of alcohol-delicte al dan niet mede ten laste is gelegd;
12. een voorval, dat 1 jaar of later na het ontstaan daarvan bij DAS is aangemeld of zo laat is aangemeld dat een procedure onafwendbaar of al gestart is;
13. een voorval dat verband houdt met de eigendom, het bezit, het houden of het besturen van een (lucht)vaartuig en de daarmee verband houdende verbintenisrechtelijke geschillen.